

Brussel, 14 april 2026
(OR. en)

8212/26

**Interinstitutioneel dossier:
2025/0241(COD)**

**AGRI 272
AGRIFIN 83
FIN 534
CADREFIN 155
CODEC 670
ENV 353
FORETS 57**

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2027 – Belangrijkste ontwerpkeuzes voor inkomenssteun – Oriënterend debat

Volgens het Commissievoorstel over het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2027 moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de inkomenssteun in de eerste plaats gaat naar landbouwers van wie landbouw de hoofdactiviteit is en die dus actief bijdragen aan de voedselzekerheid. Met name om de voedselproductiecapaciteit in de hele Unie in stand te houden, moet de steun dan ook worden gericht op specifieke groepen landbouwers en geografische gebieden die aanvullende inkomenssteun nodig hebben om levensvatbaar en toekomstbestendig te blijven, en moet de steun tegelijkertijd hun aanpassings- en concurrentievermogen versterken.

Tijdens de Raad Landbouw en Visserij van november 2025 bespraken de ministers de rol van inkomenssteun bij het versterken van de voedselzekerheid, onder meer via gerichtere steun. Er leek een brede consensus te bestaan over het feit dat de inkomenssteun moet worden gericht op landbouwers die landbouwactiviteiten uitoefenen en zo bijdragen tot de veerkracht van de sector en de voedselzekerheid, rekening houdend met de diversiteit van de landbouwstructuren in de Unie.

Voortbouwend op deze gedachtewisseling en gezien de voortgang van de besprekingen over het voorstel van de Commissie voor een GLB-verordening voor de periode na 2027, verzoekt het Cypriotische voorzitterschap de lidstaten zich te concentreren op de belangrijkste ontwerpkeuzes voor inkomenssteun in dat voorstel.

Met het voorstel van de Commissie wordt een degressieve areaalgebonden inkomenssteun ingevoerd, met betalingen op basis van subsidiabele hectaren. Het systeem is sterk vereenvoudigd (geen betalingsrechten meer) en voorziet in degressiviteit om de steun voor grotere landbouwbedrijven geleidelijk te verminderen en een evenwichtigere verdeling te bevorderen. Daarnaast worden de betalingen gelimiteerd tot 100 000 EUR per landbouwbedrijf per jaar. De steun wordt ook gedifferentieerd op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria, die verband houden met het inkomen van landbouwers. Voorts wordt voorzien in gerichte steun voor specifieke groepen landbouwers, zoals jonge en vrouwelijke landbouwers, de mogelijkheid om landbouwers die de pensioenleeftijd bereiken na een overgangsfase (tot uiterlijk 2032) van degressieve areaalgebonden inkomenssteun uit te sluiten, en de invoering van minimum- en maximumbedragen voor gemiddelde steun per hectare. De ministers wordt verzocht er nota van te nemen dat verscheidene elementen van dit voorstel in dit stadium nog worden besproken in de context van het onderhandelingspakket voor het meerjarig financieel kader (MFK) 2028-2034. In dit verband is de gedachtewisseling in de Raad Landbouw en Visserij bedoeld om sturing te geven en bij te dragen aan het lopende proces, zonder conclusies te trekken of vooruit te lopen op de besprekingen over het MFK.

Samen vormen deze elementen een nieuwe stap in het ontwerp van inkomenssteun. Ze moeten de doelgerichtheid en verdeling van de steun verbeteren (in de huidige programmeringsperiode ontvangen de 5 % grootste GLB-begunstigden bijna 50 % van de rechtstreekse betalingen) en dragen tegelijkertijd bij tot bredere doelstellingen zoals voedselzekerheid, ondersteuning van generatievernieuwing en een evenwichtigere ontwikkeling van de landbouwsector in de hele Unie. Ze vergemakkelijken ook de heroriëntering naar agromilieus- en klimaatmaatregelen, gebieden met beperkingen, specifieke sectoren of investeringen en concurrentievermogen.

Tegelijkertijd kunnen er belangrijke vragen rijzen over het gecombineerde effect van deze elementen. Ze kunnen met name van invloed zijn op:

- de verdeling van de steun over landbouwbedrijven van verschillende omvang en aard,
- de economische levensvatbaarheid en de investeringscapaciteit van landbouwbedrijven,
- generatievernieuwing en toegang tot grond,
- en het evenwicht tussen een gemeenschappelijk EU-kader en flexibiliteit voor de lidstaten.

De diversiteit van de landbouwstructuren en de economische omstandigheden in de Unie maakt deze keuzes bijzonder gevoelig. Hoewel meer geharmoniseerde benaderingen, zoals de Commissie voorstelt, kunnen bijdragen tot een gelijk speelveld en een eerlijkere verdeling van de steun, kan dit ook de mogelijkheden van de lidstaten beperken om inkomenssteun af te stemmen op hun specifieke behoeften. Omgekeerd kan meer flexibiliteit een betere aanpassing aan de nationale context mogelijk maken, maar kan dit leiden tot versnippering en ongelijke steunniveaus in de Unie.

Daarnaast moet het degressieve areaalgebonden ontwerp ervoor zorgen dat de inkomenssteun de economische duurzaamheid van landbouwbedrijven blijft ondersteunen, met inbegrip van bedrijven die een sleutelrol spelen bij het behoud van de productiecapaciteit en het bijdragen aan de voedselzekerheid. Anderzijds is het ook belangrijk dat de degressieve areaalgebonden inkomenssteun tegemoetkomt aan de behoefte aan een eerlijke verdeling van de steun en aan generatievernieuwing.

Tegen deze achtergrond stelt het voorzitterschap de volgende vragen voor:

1. *In hoeverre moet de gerichte inkomenssteun volgens u worden geleid door gemeenschappelijke EU-regels om billijkheid in de hele EU te waarborgen, en waar moeten de lidstaten flexibiliteit behouden om rekening te houden met hun specifieke kenmerken?*
2. *Wat vindt u van de voorgestelde mechanismen van degressiviteit en limitering van inkomenssteun om bij te dragen tot een eerlijkere verdeling van de steun en tegelijkertijd de economische levensvatbaarheid van landbouwbedrijven in de hele EU en hun rol in de voedselzekerheid te waarborgen?*